B.A./B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATION, OCTOBER/NOVEMBER 2024.

Third Semester

	ENGLISH – A COURSE IN CONVERSATIONAL SKILLS
Tir	me : Three hours Maximum : 70 marks
1.	Answer any THREE. (3 × 5 = 15) (a) Summarize the main ideas of Nehru's speech. (b) What does Ann Nixon Cooper represent? (c) How did the loss Jobs faced help him? (d) What should one do to find what one loves? (e) According to Nehru, what is our duty to our motherland?
2.	Answer any THREE. (3 × 5 = 15) (a) What are the six leadership qualities mentioned by Dr. Kalam? (b) What was Mandela's experience as a prisoner? (c) What is common between Mother Theresa and Mandela? (d) What increases corruption according to JRD Tata? (e) What did Dr. Kalam learn from Prof. Satish Dhawan?
3.	Construct a dialogue of greeting congratulating your neighbour on his new job. (4)
4.	Introduce your friend to your college Principal. (4)
5.	Use the right expressions to request your friend for his bike. (4)
6.	Seek information from a college office about admission to a professional course (4)
7.	Write three expressions of agreement and two expressions of disagreement. (5)
8.	Write a conversation / dialogue between two friends about studying abroad. (4)
9.	Give directions to your friend to reach the railway station from his house. (3)
10.	List any five debate points to support the topic, 'Alcohol should be illegal'. (4)
11.	Describe an interesting person using the hints given below. (4)
	Name – age – looks – family background – vocation – habits – your opinion.

12. Write a role-play between a Principal and a student asking for one week's leave. (4)

B.A./B.Com/B.B.A. DEGREE EXAMINATION, OCTOBER/NOVEMBER 2024.

Third Semester

General Telugu

SECOND LANGUAGE – TELUGU – SRUJANATHMAKA RACHANA

Time: Three hours Maximum: 70 marks

విభాగం అ – $(5 \times 4 = 20 \text{ మార్కులు})$

ఈ క్రింది వానిలో ఐదింటికి సంక్షిప్త సమాధానాలు రాయండి.

౮వ ప్రశ్న తప్పనిసరి. ప్రతి ప్రశ్నకు ౪ మార్కులు.

- 1. పదం పదాంశం స్వరూపాలు.
- 3. కవి విశిష్టత.
- 4. చారిత్రక వ్యాసాలు.
- 5. లక్ష్మ భాష.
- 6. అనువాదంలో లింగాలు.
- 7. వార్త లక్షణాలు.
- 8. క్రింది అంశాన్ని తెలుగులోకి అనుపదించండి.

Agriculture is one of the important aspects in our economic system for national life. The villagers are the backbone. In our country more than 75% people live in rural places.

విభాగం ఆ –
$$(5 \times 10 = 50 \text{ మార్కులు})$$

్రకింది వానికి వ్యాస రూప సమాధానాలు చ్రాయండి.

9. (a) భాషను నిర్వచించి, ప్రయోజనాలను తెలపండి.

ಲೆದ್

- (b) భాషా నిర్మాణంలో వర్ణం పదం వాక్యం ప్రాధాన్యతను తెలపండి.
- 10. (a) కథా నిర్మాణంలో రచయిత దృష్టికోణాన్ని వివరించండి.

ಲೆದ್

- (b) ఉత్తమ కవిత్వ లక్షణాలను తెలపండి.
- 11. (a) అనువాదములో వ్యాకరణ సమస్యలను చర్చించండి.

ಲೆದ್

- (b) అనువాదాన్ని నిర్వచించి, దాని స్వరూప స్వభావాలను, ప్రమాణాలను తెలియజేయండి.
- 12. (a) తెలుగు భాషలో పత్రికల వర్గీకరణను చేయండి.

ಲೆದ್

- (b) వార్తా రచనను గురించి విశ్లేషణాత్మక వ్యాసం వ్రాయండి.
- 13. (a) ప్రపార మాధ్యమాల వలన ప్రయోజనాలను తెల్పండి.

ಲೆದ್

(b) యాంకరింగ్ నిర్వహణ తీరుతెన్నులు వివరించండి.

B.A./B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATION, OCTOBER/NOVEMBER 2024.

Third Semester

Sanskrit

SECOND LANGUAGE – SANSKRIT–DRAMA, UPANISHAD, ALANKARA AND HISTORY OF LITERATURE

Time: Three hours

Maximum: 70 marks

सूचना : प्रथम प्रश्नः संस्कृतभाषायाम एवं समाधेयाः।

Question No.1 should be answered in Sanskrit only.

प्रथमो भागः (20 marks)

1. पश्चानां लघुसमाधानानि लिखत।

 $(5 \times 2 = 10)$

- (a) भासमहाकविना कति रूपकाणि विरचितानि?
- (b) द्विजसत्तमः किमर्थं मोचनीयः?
- (c) गान्धिमहाशयस्य आत्मकथायाः नाम किम्?
- (d) हिंसा नाशयितं का क्षमा?
- (e) धर्ममूलं किम्?
- (f) शिष्यानुशासनम् कस्याम् उपनिषदि प्रोक्तम्?
- (g) किं शरीरं तपः?
- (h) वाङ्मयतपः किम्?
- (i) मध्यमआयोगस्य कर्ता कः?
- (j) उपनिषद् इति शब्दस्य अर्थः कः?
- 2. पश्चानां सन्दर्भवाक्यानि लिखत।

 $(5 \times 2 = 10)$

- (a) आश्रमपरिपालनार्थमिह स्थापितः किल मध्यमः।
- (b) ज्येष्ठः श्रेष्ठः कुले लोके पितृणां च सुसंप्रियः।
- (c) माता किल मनुष्यानां दैवतानां च दैवतम्।
- (d) दमं दानं दयामिति।

	(e)	सत्यं वद। धर्मं चर।	
	(f)	श्रद्भया देयम्। अश्रद्धयाऽदेयम्।	
	(g)	एष आदेशः। एष उपदेशः। एतदनुशासनम्।	
		द्वितीयो भाग	: (50 marks)
		सर्वे प्रश्नाः समाधेयाः।	
3.	(a)	मध्यमव्यायोगे रूपकस्य कथासारं लिखत।	(1 × 10 = 10) अथवा
	(b)	भीमघटोत्कचयोः शीलं लिखत।	
4.	(a)	गान्धिमहाशयस्य सङ्कल्पबलं विशद्यत।	(1 × 10 = 10) अथवा
	(b)	गान्धिमहाशयस्य आदर्शगुणान् पाठयभागानुस	ारं विशदयत।
5.	(a)	गुरुः शिष्यान् किम् अनुशास्ति?	$(1 \times 10 = 10)$
			अथवा
	(b)	श्रद्धात्रयम् किं विशदयत?	
6.	(a)	द्वौ अलङ्कारी लक्ष्यलक्षण समन्वयं कुरुत?	$(2 \times 5 = 10)$
		(i) उपमा	
		(ii) उत्प्रेक्षा	
		(iii) उल्लेखः	
		(iv) अर्थान्तरन्यासः	
	(b)	द्वयोः लघुविवरणं कुरुत।	$(2 \times 5 = 10)$
		(i) कौटिल्यः	
		(ii) भारविः	
		(iii) भवभूतिः	
		(iv) दण्डिः	

(302SAN21)

(302HIN21)

B.A./B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATION, OCTOBER/NOVEMBER 2024.

Third Semester

Hindi

SECOND LANGUAGE - HINDI - POETRY

Time: Three hours

Maximum: 70 marks

1. निम्नलिखित गद्यांशों में से किन्हीं दो की सप्रसंग व्याख्या कीजिए।

 $(2 \times 5 = 10)$

- (a) निन्दक निपरे रिखये, आँगन कुटी छयाय।बिना पानी साबुन बिनु-निर्मल करे सुभाय।
- (b) रिहमन प्रीति सराहिये, मिले होत रंग दून।
  ज़्यों हरदी जरदी तर्जे, तर्जे, तर्जे सपेदी चून।।
- (c) जिन मित्रों का मिलन मिलनता को हैं खोता, जिस प्रेमी का प्रेम हमें सुखदायक होता।
- (d) देखा मुझे उस दुष्टि से,जो मार खा रोई नहीं।।
- 2. किसी एक किव का जीवन परिचय दीजिए। $(1 \times 10 = 10)$
  - (a) कबीरदास।
  - (b) मैथिलीशरण गुप्त।
  - (c) सूर्यकांत त्रिपाठी निराला।
- 3. किसी एक कविता का सारांश लिखिए। $(1 \times 10 = 10)$
  - (a) "मातृभूमि" कविता का सारांश लिखिए।
  - (b) "ओ दीपक! बूझने के पहले" पाठ का सारांश लिखिए।

4.	किसी	एक साहित्यिक विषय पर विश्लेषणात्मक उत्तर लिखिए।	(1 × 10 = 10)
	(a)	"भक्तिकाल हिन्दी साहित्य पर स्वर्णयुग है" - साबित कीजिए।	$(1 \times 10 = 10)$
	(b)	प्रेमाश्रयी शाखा की विशेषताओं पर प्रकाश डालकर जायसी के स्थान निर्धारित कीजिए।	
5.	किसी	एक विषय पर सामान्य निबंध लिखिए। (1 × 10 = 10)	
	(a)	साहित्य और समाज।	
	(b)	कंप्यूटर।	
	(c)	पर्यावरण और प्रदूषण।	
6.	निम्नरि	लेखित वाक्यों में से किन्हीं पाँच का हिन्दी में अनुवाद कीजिए।	$(5 \times 2 = 10)$
	(a)	Where do you go?	
	(b)	Where is Calcutta?	
	(c)	The cat drinks milk.	
	(d)	Ram eats bread.	
	(e)	I do not eat.	
	(f)	Is she cooking?	
	(g)	What do you want?	
	(h)	Where is he?	
7.	किसी	एक अंश पर टिप्पणी लिखिए। $(1 \times 10 = 10)$	
	(a)	परिपत्र का अर्थ लिखते हुए एक परिपत्र को प्रस्तुत कीजिए।	
	(b)	ज्ञापन की परिभाषा देते हुए एक नमूने का ज्ञापन लिखिए।	

(**3**02HIN21)

B.A./B.Com/B.B.A. DEGREE EXAMINATION, OCTOBER/NOVEMBER 2024.

Third Semester

LIFE SKILL COURSE — PERSONALITY DEVELOPMENT AND LEADERSHIP

Time: One and half hours Maximum: 50 marks

SECTION A – $(4 \times 5 = 20 \text{ marks})$

Answer any FOUR questions.

1. Importance of personality.

మానవ వ్యక్తిత్వ పరిధి (మూర్తిమత్వము)

2. Nature of personality.

మానవ వ్యక్తిత్వ స్వభావం (మూర్తిమత్వము)

3. Self consciousness.

స్వీయ స్పృహ

4. Objectives of accountability.

జవాబుదారీతనం యొక్క లక్ష్యాలు

5. Good Leader.

మంచి నాయకుడు.

6. Self Reporting.

స్వీయ నిపేదించుట.

7. Leadership skills.

నాయకత్వపు సైపుణ్యాలు.

8. Role of efficient teams.

సమర్థవంతమైన బృందాలు పాత్ర.

SECTION B – $(3 \times 10 = 30 \text{ marks})$

Answer any THREE questions.

9. Write about meaning and definition of personality. మూర్తిమత్వము యొక్క అర్థము మరియు దాని నిర్వచనం గురించి వ్రాయండి.

10. What are the personality assessment methods? మూర్తిమత్వము మూల్యంకరించు పద్దతులు ఏవి?

- 11. What do you mean by behavioural assessement? ప్రవర్తన మూల్యంకనము అనగా నేమి?
- 12. Define leadership and explain its characteristics and importance. నాయకత్వమును నిర్వచించి, దాని యొక్క లక్షణాలు మరియు ప్రాథాన్యతను వివరింపుము.
- 13. What are the good qualities of a leader? నాయకుడి యొక్క మంచి లక్షణాలను గురించి వ్రాయండి.
- 14. What are the qualities that made Abraham Lincoln a great leader? అబ్రహం లింకన్ లో ఉన్న ఏ లక్షణాలు అతనిని నాయకుడిగా తీర్చిదిద్దింది?

(303LSC21)

(304LSD21)

B.A./B.Com./B.B.A. DEGREE EXAMINATION, OCTOBER/NOVEMBER 2024.

Third Semester

LIFE SKILL COURSE - ENVIRONMENTAL EDUCATION

Time : One and half hours

Maximum : 50 marks

SECTION A – $(4 \times 5 = 20 \text{ marks})$

Answer any FOUR questions.

1. Multidisciplinary Nature.

బహుళ క్రమశిక్షణా స్వభావము.

2. Integral product.

సమ్మగ ఉత్పత్తి.

3. Water resources.

నీటి వనరులు.

4. Human population.

మానవ జనాభా.

5. Ground water.

భూగర్భ జలాలు.

6. Deforestration.

అటవీ నిర్మూలన.

7. Green house effect.

హరితగృహ ప్రభావము.

8. Non-renewable energy.

పునరుత్పాదక శక్తి.

SECTION B – $(3 \times 10 = 30 \text{ marks})$

Answer any THREE questions.

- 9. Explain the scope and importance of multidisciplinary environment education. బహుళ క్రమశిక్షణా పర్యావరణ విద్య యొక్క పరిధిని మరియు ప్రాముఖ్యతను వివరించుము.
- 10. Explain the importance of water resources in India. భారతదేశములో నీటి వనరుల ప్రాముఖ్యతను వివరించుము.
- 11. Explain the definition and importance of biodiversity. జీవ వైవిధ్యం యొక్క నిర్వచనం మరియు ప్రాముఖ్యతను వివరించుము.
- 12. Explain the human population growth and its impact on environment. మానవ జనాభా పెరుగుదల మరియు పర్యావరణంపై దాని ప్రభావాన్ని వివరించుము.
- 13. Explain the concept of sustainability and sustainable development. స్టిరత్వము మరియు స్టిరప్పైన అభివృద్ధి భావనను వివరించుము.
- 14. Write in detail about the Environment Protection Act. పర్యావరణ పరిరక్షణ చట్టం గురించి వివరంగా వ్రాయండి.

(304LSD21)

B.A. DEGREE EXAMINATION, OCTOBER/NOVEMBER 2024

Third Semester

SKILL DEVELOPMENT: FINANCIAL MARKETS

Time : One and half hours

Maximum : 50 marks

SECTION A – $(4 \times 5 = 20 \text{ marks})$

Answer any FOUR questions.

1. Features of Financial markets.

విత్త మార్కెట్లు యొక్క లక్షణాలు.

2. Types of debentures.

డిబెంచర్లు రకాలు.

3. Treasury bill.

ඩිසර් එදා.

4. Merchant bankers.

మర్చంట్ బ్యాంకర్లు.

5. Primary markets.

ప్రాథమిక మార్కెట్లు.

6. Commercial paper.

వాణిజ్య పత్రం

7. Debt-Market.

ఋణ–మార్కెట్

8. Features of Capital Market.

మూలధన మార్కెట్ లక్షణాలు.

SECTION B – $(3 \times 10 = 30 \text{ marks})$

Answer any THREE questions.

9. Discuss the role of financial markets in the Indian Economy.

- భారతదేశ ఆర్థిక వ్యవస్థలో విత్త మార్కెట్లు యొక్క పాత్రను చర్చించండి.
- 10. State the features, advantages and disadvantages of commercial papers. వాణిజ్య ప్రతాలు యొక్క లక్షణాలు, ప్రయోజనాలు మరియు లోపాలను తెలుపండి.
- 11. Explain various departmental functions of SEBI. SEBI లోని వివిధ విభాగాల యొక్క విధులను గూర్చి వివరించండి.
- 12. Discuss various types of Debt capital. వివిధ రకములైన ఋణమూలధనం గూర్చి చర్చించండి.
- 13. Distinguish between organized money market and un-organized money market. వ్యవస్థీకృత విత్త మార్కెట్ మరియు వ్యవస్థీకృతేతర విత్త మార్కెట్ల మధ్య గల తేడాలు ఏవి?

(305SDH21)

B.A. DEGREE EXAMINATION, OCTOBER/NOVEMBER 2024.

Third Semester

Economics – 3 : DEVELOPMENT ECONOMICS

Time: Three hours

Maximum: 70 marks

SECTION A – $(5 \times 4 = 20 \text{ marks})$ Answer any FIVE of the following.

1. Economic Growth.

ఆర్థిక వృద్ధి.

2. Sustainability.

స్థిరత్వము.

3. World Bank.

ప్రపంచ బ్యాంకు.

4. Disinvestment.

పెట్టుబడుల ఉపసంహరణ.

5. Unbalanced Growth.

అసమతుల్య పెరుగుదల.

6. Public sector.

ప్రభుత్వ రంగము.

7. Institutions.

సంస్థలు.

8. Foreign trade.

విదేశీ వాణిజ్యము.

SECTION B – $(5 \times 10 = 50 \text{ marks})$

Answer ALL questions.

9. (a) Explain the economic development as a branch of study of economics. ఆర్థికశాస్త్రాన్ని అధ్యయనం చేసే విభాగములను, ఆర్థికాభివృద్ధిని వివరించుము.

Or

- (b) What is the distinction between economic growth and economic development? ఆర్థిక వృద్ధి మరియు ఆర్థికాభివృద్ధి మధ్య తేడా ఏమిటి?
- 10. (a) What are the characteristics of under developed countries? అభివృద్ధి చెందుతున్న దేశాల లక్షణాలు ఏమిటి?

Or

- (b) Write in detail about the functions of World Bank. ప్రపంచ బ్యాంకు విధుల గురించి వివరంగా వ్రాయండి.
- 11. (a) What is the difference between foreign and domestic capital. విదేశీ మరియు దేశీయ మూలధనం మధ్య తేడా ఏమిటి?

Or

- (b) What are the theories of development? అభివృద్ధి సిద్ధాంతాలు ఏమిటి? వివరించుము.
- 12. (a) What are the strategies of economic development? ఆర్థికాభివృద్ధి ప్యూహాలు ఏమిటి?

Or

- (b) What is the role of infrastructure in economic development? ఆర్థికాభివృద్ధిలో మౌలిక సదుపాయాల పాత్ర ఏమిటి?
- 13. (a) What is the role of international institutions in economic development? ఆర్థికాభివృద్ధిలో అంతర్జాతీయ సంస్థల పాత్ర ఏమిటి?

Oı

(b) What is the role of state in the economic development? ఆర్థికాభివృద్ధిలో రాష్ట్ర పాత్ర ఏమిటి వివరించుము.

(310PAD21)

B.A. DEGREE EXAMINATION, OCTOBER/NOVEMBER 2024

Third Semester

PUB. ADM: INDIAN ADMINISTRATION

Time: Three hours Maximum: 70 marks

SECTION A – $(5 \times 4 = 20 \text{ marks})$ Answer any FIVE questions.

1. Administration

పరిపాలన

2. Constitution

రాజ్యాంగము

3. President

అధ్యక్షుడు

4. Council of Ministers

వుంటి వుండలి

5. Governor

గవర్నరు

6. UPSC

యు.పి.యస్.సి

7. Executive

కార్యనిర్వహకుడు

8. Citizens

పౌరులు

9. Corruption

అవినీతి

10. Lok Ayukta

లోకాయుక్త

SECTION B – $(5 \times 10 = 50 \text{ marks})$ Answer the following questions.

11. (a) Explain the evolution of India's Administration. భారత పరిపాలన పరిణామాన్ని వివరించండి.

Or

- (b) Explain the salient features of Indian Administration. భారత పరిపాలన యొక్క ముఖ్య లక్షణాలను వివరించుము.
- 12. (a) Explain the powers and functions of the President. రాష్ట్రపతి అధికారాలు మరియు విధులను వివరించుము.

Or

- (b) Discuss the powers and functions of Governor. గవర్నరు అధికారాలు మరియు విధులను చర్చించండి.
- 13. (a) What are the functions of Election Commission? ఎన్నికల సంఘం విధులు ఏమిటి?

 Ω_{ν}

- (b) What are the organs of the Government? ప్రభుత్వ అవయవాలను గురించి వివరించుము.
- 14. (a) Write in detail about Lokpal and Lok Ayukta. లోక్పాల్ మరియు లోకాయుక్త గురించి వివరించుము.

Or

- (b) What are the powers of Central Vigilance Commission? సెంట్రల్ విజిలెన్స్ కమిషన్ అధికారాలు ఏమిటి?
- 15. (a) Write about the citizens Grievances Redressal of institution. పారుల ఫిర్యాదుల పరిష్కార సంస్థల గురించి వ్రాయండి.

Or

(b) What is the relation between Central and State? కేంద్రానికి, రాష్ట్రానికి గల సంబంధం ఏమిటి?

(309SOC21)

B.A. DEGREE EXAMINATION, OCTOBER/NOVEMBER 2024.

Third Semester

SOCIOLOGY: SELECTED SOCIOLOGICAL THEORIES

Time: Three hours

Maximum: 70 marks

SECTION A – $(5 \times 4 = 20 \text{ marks})$ Answer any FIVE of the following.

Sociology.
 సామాజిక శాస్త్రము

2. Hierarchy. సోపాన క్రమము

3. Social evolution. సామాజిక పరిణామము

Class struggle.
 పర్గ పోరాటము

5. Division of labour. శ్రమ విభజన

6. Social action. సామాజిక చర్య.

7. Bureaucracy. బ్యూరోక్స్.

8. Authority. అధికారము.

9. Capitalism. పెట్టుబడిదారీ విధానము.

10. Herbert spencer. హెర్బర్టు స్పెన్సర్.

SECTION B – $(5 \times 10 = 50 \text{ marks})$ Answer FIVE of the following questions.

11. (a) Explain about some of the important classical theories of sociology. సామాజిక శాస్త్రము యొక్క కొన్ని ముఖ్యమైన శాస్త్రీయ సిద్ధాంతం గురించి వివరించుము.

Or

(b) What are the three types of theological stage? వేదాంత దశ యొక్క మూడు రకాలు ఏమిటి?

12. (a) What is the hierarchy of science theory? సైన్స్ సిద్ధాంతము యొక్క సోపాన క్రమం ఏమిటి ?

Or

- (b) Explain the theory of social evoluation. సామాజిక పరిణామ సిద్ధాంతమును వివరించుము.
- 13. (a) Explain in detail about division of labour. శ్రమ విభజన గురించి వివరంగా వివరించుము.

Or

- (b) What is the theory of suicide? ఆత్మహత్య సిద్ధాంతము ఏమిటి?
- 14. (a) What are the laws of dialectical materialism. మాండలిక భౌతికవాదం యొక్క చట్టాలు ఏవి?

Or

- (b) What are the stages of class struggle as given by Karl Marx. కార్లమార్క్స్ ఇచ్చిన వర్గ పోరాట దశలు ఏమిటి?
- 15. (a) What are the elements of social action. సామాజిక చర్య యొక్క అంశాలు ఏమిటి?

Or

(b) What is the spirit of capitalism summery. పెట్టబడిదారీ విధానం యొక్క సారాంశమేమిటి?